

SU/Sari Toro ja Saara Hurmerinta

21.3.2024

Osaketuotto- ja vakavaraisuustilanteeseen 29.2.2024 perustuvat kertoimet ja suuret

Eläketurvakeskus (ETK) on tehnyt laskelman vuoden 2024 helmikuun osaketuottoon ja 29.2.2024 vakavaraisuustilanteeseen perustuvista kertoimista ja suureista. Laskelmaa varten ETK on pyytänyt eläkelaitoksilta tietoja kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten tuotoista helmikuulta sekä tietoja vakavaraisuustilanteesta 29.2.2024.

Kuukauden osaketuottokerroin

Vuoden 2024 helmikuun keskimääräinen kuukausitasoinen osaketuottokerroin on **2,03 %**. Osaketuottokertoimen edellinen kuukausitasoinen arvo oli 2,14 %.

Täydennyskerroin

Täydennyskerroin 1.4.2024 alkaen on **0,66 %**. Täydennyskertoimen edellinen arvo oli 0,64 %.

Sovellettavat säännökset

Osaketuottokertoimen laskenta perustuu TyEL 168 §:n kolmanteen momenttiin. Täydennyskertoimen laskenta perustuu TyEL:n 171 §:ään ja TyEL:n 166 §:ssä tarkoitettuihin perusteisiin. Eläketurvakeskus on julkaissut tarkemmat tiedot laskennasta rahastosiirtovelvoitteeseen liittyvien laskentakaavojen 1.8.2023 päivityssä muistiossa.

SU/Sari Toro ja Saara Hurmerinta

21.3.2024

Osaketuottokertoimen laskenta

Kuukauden kk osaketuottokerroin OT_{kk} lasketaan eläkelaitosten kuukausikohtaisten osaketuottojen painotettuna keskiarvona. Painojen lähtökohta on eläkelaitoksen kuukauden keskimääräinen sijoitettu osakemäärä. Yksittäisen eläkelaitoksen painoa rajataan, jottei suurilla eläkelaitoksilla ole liian merkittävä vaikutus osaketuottokertoimen arvoon. Vuositasoinen osaketuottokerroin j lasketaan kuukausikohtaisten osaketuottokertoimien keskiarvona vähennettynä yhdellä prosentilla.

Vuoden 2024 helmikuun keskimääräinen osaketuottokerroin on 2,03 %. Laskennassa oli mukana 15 eläkelaitosta, joista 14 oli TyEL-eläkelaitoksia. Laskennassa 3 eläkelaitoksen painoa rajoitettiin. Aikaisempiin kuukausiin kohdistuneita korjauksia ei ollut.

Taulukossa 1 esitetään osaketuottokerroin vuoden 2024 toteutuneilta kuukausilta ja taulukossa 2 eläkelaitosten säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakesijoituksiin sitoutuneet pääomat.

Taulukko 1. Eläkelaitosten kuukausikohtaiset keskimääräiset osaketuottokertoimet vuonna 2024 sekä vuoden alusta kunkin kuukauden loppuun asti laskettu osaketuottokerroin j_{kk} .

Kuukausi kk	Kuukauden kk osaketuottokerroin, %	Osaketuottokerroin keskellä vuotta kuukauden kk lopussa, %
	OT_{kk}	$j_{kk} = \prod_{n=1}^{kk} (1 + OT_n) - 1,01^{\frac{kk}{12}}$
tammikuu	2,14	2,06
helmikuu	2,03	4,05
maaliskuu		
huhtikuu		
toukokuu		
kesäkuu		
heinäkuu		
elokuu		
syyskuu		
lokakuu		
marraskuu		
joulukuu		

SU/Sari Toro ja Saara Hurmerinta

21.3.2024

Taulukko 2. Eläkelaitosten säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakesijoituksiin sitoutuneet pääomat yhteensä kuukausittain.

Kuukausi kk	Osakkeisiin sitoutuneet pääomat, milj. euroa $\sum_i OA_i^{kk}$
tammikuu	48 094
helmikuu	49 025
maaliskuu	
huhtikuu	
toukokuu	
kesäkuu	
heinäkuu	
elokuu	
syyskuu	
lokakuu	
marraskuu	
joulukuu	

Vertailuluvut TELA:n laskemille ennakoivien indeksien muutoksille kuukausittain

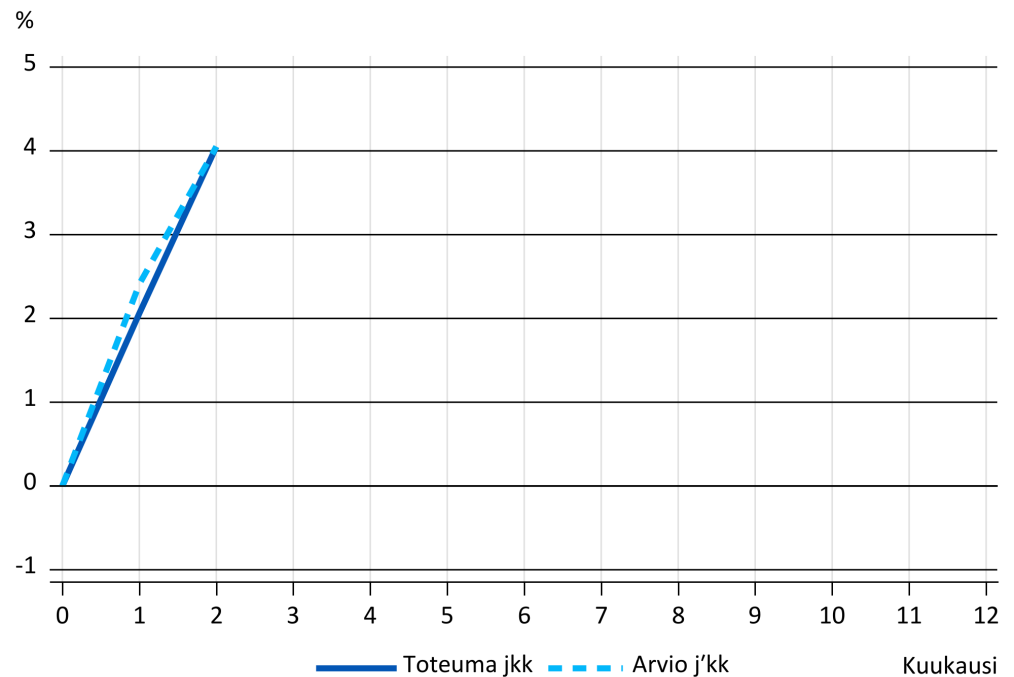
Taulukossa 3 esitetään kuluneiden kuukausien osaketuottokertoimet, osake-
tuotot, joissa eläkelaitosten painoa ei ole rajoitettu sekä vertailuluvut lasket-
tuna TELA:n ennakoivilla indekseillä. TELA:n ennakoivan indeksimuutoksen
laskennassa käytetään aluejakoja Suomi, Eurooppa, USA ja Japani sekä niitä
vastaavia osakeindeksejä. Ennakoivan indeksin laskennassa käytetään koko-
naistuottoa, joka sisältää arvon muutoksen ja osingot.

Taulukko 3. Kuukausittaiset osaketuotot ja TELA:n ennakoivilla indekseillä laskettu vertailuluku.

Kuukausi kk	Kuukauden kk osaketuotto- kerroin, % OT_{kk}	Kuukauden kk osaketuotto, painoa ei ole rajoitettu, % $\sum_i \frac{OA_i^{kk} \cdot i \cdot OT_{kk}}{\sum_i OA_i^{kk}}$	Vertailuluku laskettuna TELA:n ennakoivilla indekseillä, %
tammikuu	2,14	2,15	2,49
helmikuu	2,03	2,05	2,03
maaliskuu			
huhtikuu			
toukokuu			
kesäkuu			
heinäkuu			
elokuu			
syyskuu			
lokakuu			
marraskuu			
joulukuu			

Kuvassa 1 esitetään osaketuottokertoimet j_{kk} laskettuna vuoden alusta kuukauden kk loppuun asti sekä näiden arviot j'_{kk} , joissa viimeisimmän kuukauden kk osaketuottokertoimen OT_{kk} sijaan on käytetty arviona OT'_{kk} TELA:n ennakoivaa indeksiä.

Kuva 1. Osaketuottokertoimet j_{kk} sekä näiden arviot j'_{kk} vuonna 2024 vuoden alusta kunkin kuukauden loppuun asti laskettuina.

Täydennyskerroimen laskenta

Täydennyskerroimen laskennassa täydennysperuste p on eläkelaitoksen vaka-varaisuuspääoma, josta on vähennetty työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, jaettuna vakavaraisuuslaskennan mukaisella vastuuvälillä.

Täydennyskerroin lasketaan eläkelaitosten keskimääräisestä painotetusta täydennysperusteesta p seuraavasti:

$$b_{16} = \begin{cases} (1 - \lambda) \cdot 0,36 \cdot p - 0,057; & \text{jos } p < 0,198 \\ 0; & \text{jos } 0,198 \leq p < 0,218 \\ (1 - \lambda) \cdot 0,15 \cdot p - 0,026; & \text{jos } p \geq 0,218, \end{cases}$$

missä $\lambda = 0,20$. Täydennysperusteen laskennassa eläkelaitosten painot rajoitetaan ensin 15 prosenttiin ja puuttuva paino täydennetään kaikille eläkelaitoksille. Eläkelaitoksen täydennysperusteena käytetään laskennassa vähintään 10 prosenttia.

Täydennyskerroimen laskennassa käytetyn keskimääräisen painotetun täydennysperusteen p arvoksi saatiin kahden desimaalin tarkkuudella 27,21 % hetkellä 29.2.2024. Näin ollen täydennyskerroin b_{16} 1.4.2024 alkaen on 0,66 %. Laskennassa oli mukana 15 eläkelaitosta, joista 14 oli TyEL-eläkelaitoksia. Laskennassa 3 eläkelaitoksen painoa rajoitettiin. Aikaisempiin kuukausiin kohdittuneita korjauksia ei ollut.

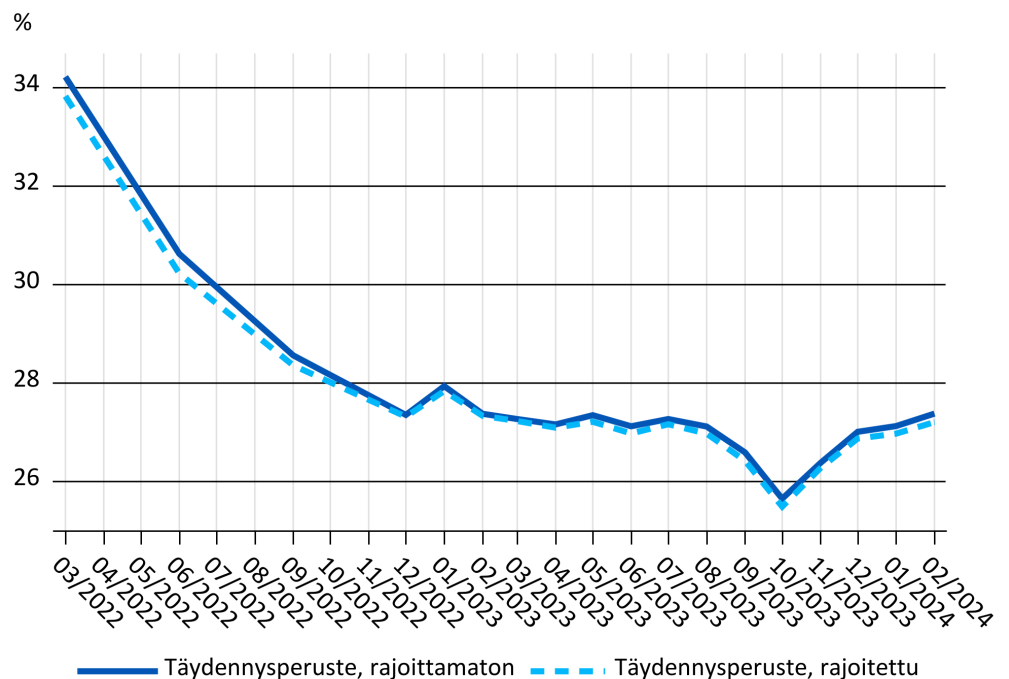
Taulukko 4. Eläkelaitosten ilmoittamat täydennyskertoimen laskentaan käytetyn täydennysperusteen yhteenlasketut väliarvot hetkellä 29.2.2024 sekä Eläketurvakeskuksen toteutuneeseen osaketuottoon perustuvalla oikaisuusuu-reella korjaamat tiedot. Väliarvoissa on käytetty helmikuun tasoiselle osake-tuottokertoimelle arviota $j'_{kk} = 4,05\%$. Toteutunut osaketuotto vuoden alusta helmikuun loppuun saakka oli $j_{kk} = 4,05\%$.

Suure	Milj. euroa
Vakavaraisuuspääoma, väliarvo, $\sum A'_i$	35 178
Vakavaraisuuspääoma, oikaistu, $\sum A_i$	35 178
Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuovelka, väliarvo, $\sum V'_i$	128 478
Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuovelka, oikaistu, $\sum V_i$	128 478

Taulukko 5. Täydennysperusteen arvot hetkellä 29.2.2024, kun eläkelaitosten painoja on rajoitettu ja ilman painojen rajoittamista.

	Rajoitettu	Rajoittamaton
TyEL ja MEL -eläkelaitokset	27,2 %	27,4 %

Kuva 2. Keskimääräisen täydennysperusteen arvot ajalla 31.3.2022–29.2.2024.

Kuva 3. Eläkevarat ajalla 30.9.2019–29.2.2024. Eläkevarat on jaoteltu vakavaraisuuspääomaan ilman työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvaa erää ja vakavaraisuuslaskennassa käytettävään vastuuelkaan.

